

A person is riding a bicycle on a city street, viewed from behind. The street is busy with traffic and pedestrians. The background is slightly blurred, showing cars and people. The overall scene is a typical urban environment.

УНАПРЕЂЕЊЕ БЕЗБИЈЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА

Кључни проблеми и јефтине мјере за унапређење безбиједности саобраћаја на нивоу ЈЛС, јун. 2018.

Савремени принципи планирања и пројектовања улица у насељу и мјере за унапређење БС

Проф. др Бранкица Милојевић
Архитектонско-грађевинско-геодетски факултет
Универзитета у Бањој Луци

ПЛАНИРАЊЕ САОБРАЋАЈНЕ ФУНКЦИЈЕ У РС

Сprovedбено урбано и рурално планирање

Правилник о општим правилима урбанистичке регулације и парцелације (Сл. Гл. РС 115/13, чл. 6)

Растојања регулационих линија (минимална ширина путног коридора) за градске и магистралне саобраћајнице насеља (15 м),

-сабирне улице (10 м),

-стамбене улице (6 м),

-јавне саобраћајнице у селима (7 м),

-колски пролази (5 м),

-приватни пролази (2,50 м) и

-пјешачке стазе (1,50 м)

-зелени појас

-бициклическе стазе

«...Ширина коридора саобраћајница дефинише у односу на постојећу регулацију и парцелацију, постојеће трасе саобраћајница и функционалност саобраћајне мреже.»

Треба увијек настојати појачати стандарде и безбиједност саобраћаја, гдје год је то могуће!

П р и н ц и п и :

-ефикасност саоб. мреже

(стратешки елементи ријешени)

-добар однос са околним физичким структурама и активностима у простору

Физичка ограничења се компензирају:

-режимом саобраћаја

-прилагођавањем околних изграђених структура

**интегрално
планирање**

БС

Урбано планирање

Општи циљеви које је потребно остварити у процесу планирања саобраћаја у градовима су:

- смањити индивидуални саобраћај,
- подстицати пјешачки, бициклически и јавни путнички саобраћај,
- смањити присилну мобилност смањењем саобраћаја, адекватним просторним размјештајем функција становања, рада, снабдијевања и одмора,
- смањити еколошко оптерећење,
- стабилизovati, односно побољшати услове становања у граду.

ЕФИКАСНО
САОБРАЋАЈНО
РЈЕШЕЊЕ

ФУНКЦИОНАЛНА
КОМПАТИБИЛНОСТ

ЗДРАВА ЖИВОТНА
СРЕДИНА

КВАЛИТЕТАН
ЖИВОТ

Урбано планирање

Појединачни циљеви планирања саобраћаја су:

- смањити саобраћајно оптерећење,
- удаљити транзитни саобраћај,
- удаљити транзитни саобраћај у мировању,
- смањити оптерећење буком и издувним гасовима,
- смањити брзину вожње,
- повећати саобраћајну сигурност за пјешаке и бициклисте,
- побољшати квалитет живота у улици (игра, друштвени контакти),
- смањити саобраћајне површине у корист других потреба,
- заштитити или побољшати изглед улица и тргова,
- очувати функционално вишенамјенско коришћење подручја,
- процесно планирати и проводити мјере безбиједности саобраћаја уз активно учешће становника.

КВАЛИТЕТНО
САОБРАЋАЈНО
РЈЕШЕЊЕ

БЕЗБИЈЕДНОСТ
САОБРАЋАЈА

КВАЛИТЕТ
ЖИВОТА

СМАЊЕЊЕ БРЗИНЕ У НАСЕЉИМА

- развити саобраћајни концепт за цијели град, минимално за његове поједине дијелове,
- усмјерити токове колског саобраћаја на главне (брзе) градске саобраћајнице,
- одвојити зоне успореног саобраћаја у складу са просторним размјештајем саобраћајних приоритета,
- провјерити све могућности за смањење броја колских саобраћајница,
- изградити мрежу континуираних пјешачких и бицикличких стаза,
- изградити и побољшати јавни превоз –мјера ограничења индивидуалног саобраћаја на успореним површинама,
- ограничити број паркинг мјеста у градском језгру,
- провјерити све могућности како би се из подручја успореног саобраћаја измјестиле установе које привлаче густ саобраћај,
- децентрализовати радна и снабдјевачка подручја и побољшати њихову доступност за пјешаке, бициклисте и јавни саобраћај, тако да их се просторно смјести близу становања, односно линија јавног превоза,
- повезати саобраћајно успорење са мјерама за побољшање квалитета становања (побољшање стамбеног окружења).

ПЛАНИРАЊЕ САОБРАЋАЈНЕ ФУНКЦИЈЕ У РС

Сprovedбено урбано и рурално планирање

СМАЊЕЊЕ БРЗИНЕ У НАСЕЉИМА –урбанистичко-техничка регулатива

Проведбени ниво планирања:

- увођење слијепих улица
- увођење улица у облику омче
- увођење мини кружних раскрсница
- једносмјерни саобраћај
- различите врсте оплочања и боје саобраћајних површина
- сужење профила коловоза
- визуелно преобликовање улице
- нова регулација мирујућег саобраћаја
- пјешачки подходници или пасареле
- саобраћајно-динамичне препреке (лежећи полицајци, платформе)
- вибрационе, шуштеће, звучне траке
- дисплеј са читањем брзине
- саобраћајни знаци.

БЕЗБИЈЕДНОСТ САОБРАЋАЈА У ПЛАНИРАЊУ

-ПРЕПОРУКЕ

Регулациони планови (или зонинг планови) требају да дефинишу просторно-физичке елементе регулације са јасно препознатљивим аспектом безбиједности саобраћаја.

Урбанистичко технички услови требају детаљније да разраде рјешења из регулационог плана која су обавезујућа за пројектанте уз дефинисање услова безбиједности саобраћаја.

**Ефикасне организационе и друге мјере
за унапређење безбједности
саобраћаја**

Системска унапређења у планирању

-Унапређење методологије планирања простора (стратешког и урбаног) у циљу подизања стандарда БС у просторно-планској документацији – Правилник о начину израде, садржају и формирању докумената просторног уређења (Сл. Гл. РС. бр. 69/13); Приручници о унапређењу БС у планирању простора

-Унапређење законских рјешења која дефинишу **процедуре израде, усвајања и имплементације планова** путем ревизије БС.

-Закон о планирању простора и грађењу (Сл.гл.РС. 40/13)

Унапређење методологије планирања простора (стратешког и урбаног) у циљу подизања стандарда БС у просторно-планској документацији –
-Закон о планирању простора и грађењу (Сл.гл.РС. 40/13) и
Правилник о начину израде, садржају и формирању докумената просторног уређења (Сл. Гл. РС. бр. 69/13); Приручници о унапређењу БС у планирању простора

-Увођење безбиједности саобраћаја као једног од неопходних аспеката простора у методологију интегралног планирања!

-Досљедна примјена принципа планирања и пројектовња безбиједности саобраћаја у пракси!

-Потребно је урадити приручнике за струку и уџбенике за студенте у циљу унапређења знања о интегралном планирању и БС у оквиру овог процеса.

Унапређење законских рјешења која дефинишу процедуру израде, усвајања и имплементације планова путем ревизије БС.

-Закон о планирању простора и грађењу (Сл.гл.РС. 40/13)

Увођење у Закон о планирању простора и грађењу:

- обавезу давања сагласности на просторно-планску документацију од стране Агенције за безбједност саобраћаја РС.

-обавезу израде Оцјене утицаја плана на БС и

-обавезу израде Оцјене утицаја планске саобраћајнице на БС (усаглашавање закона са ЕУ директивом 2008/96)

Мјере за унапређење БС у јединицама локалне самоуправе

Јачање организационих и кадровских потенцијала у ЈЛС у циљу бриге о интегралном планирању простора и безбиједности саобраћаја:

- систематизација радних мјеста,
- функционално и тематско повезивање рада одјељења,
- унапређење радних процедура у ЈЛС
- укључивање ревидената БС у Савјете за израду просторно-планских докумената
- подизање кадровских и оперативних капацитета Савјета за безбиједност саобраћаја у ЈЛС

Обезбјеђивање финансијске подршке за реализацију мјера БС

Мјере за унапређење БС у јединицама локалне самоуправе

Оперативне мјере:

- Провјера БС у граду и општини
- Анкета становника о стању БС
- Израда плана активности на унапређењу стања БС са приоритетима
- Заједнички рад (сарадња) одјељења за просторно уређење, комуналне послове и саобраћај и савјета за БС на припреми и праћењу израде свих просторно-планских докумената са аспекта БС!
- Реализација брзих и јефтиних мјера на смањењу брзине.

Мјере за унапређење БС у јединицама локалне самоуправе

Едукативне мјере:

- Едукација будућих стручњака из БС
- Перманентна едукација запослених на пословима саобраћаја и планирања простора у домену БС
- Едукација свих учесника у саобраћају, посебну најмлађих категорија

БЕЗБИЈЕДНОСТ САОБРАЋАЈА У

ЗАКОНСКОЈ РЕГУЛАТИВИ У РС – приједлози за унапређење

Област просторног уређења (Закон о уређењу простора и грађењу у РС (Сл.гл.РС. 40/13)-**З**; Правилник о начину израде, садржају и формирању докумената просторног уређења (Сл. Гл. РС. бр. 69/13); -**П1** Правилник о општим правилима урбанистичке регулације и парцелације;-**П2** општинске одлуке -**ОО...**)

ПРИЈЕДЛОЗИ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ БС

ВРСТА РЕГУЛ. ДОКУМЕНТА	ОБЛАСТ РЕГУЛАЦИЈЕ	ИЗМЈЕНЕ У РЕГУЛАТИВИ	НАДЛЕЖНОСТ
З ОО	Припрема плана	Комплетирање смјерница за израду планова са елементима БС	министарства (М) општине (О)
		Укључење представника Савјета за БС у Савјет за израду плана	М/А/О
З П1 П2 ОО	Израда плана	Сагласност на планове (преднацрт и нацрт) са аспекта БС	Агенција за БС /Савјети за БС
		Унапређење методологије планирања у циљу интегрисања БС у планска рјешења	МПУГЕ факултети стручне институције
		Унапређење методологије израде студија утицаја плана на животну средину (Или увођење студије утицаја плана на БС?)	МПУГЕ факултети стручне институције
		Развој методологије вредновања БС у планској документацији	Агенција за БС факултети
З ОО	Имплемент. мониторинг	Праћење реализације плана са становишта БС	Савјети за БС одјелења за просторно уређење

**ХВАЛА
НА ПАЖЊИ**